

Pospieszalski: Rosja
pluje nam w twarz

18

Lepper skazany
na samobójstwo

10

Życie w mieście
grozi szaleństwem

20

Dlaczego bandyci
podpalili Londyn

14

PRZE KROJ

NR 33 (3451) / 16 SIERPNIA 2011 / CENA 3,99 ZŁ

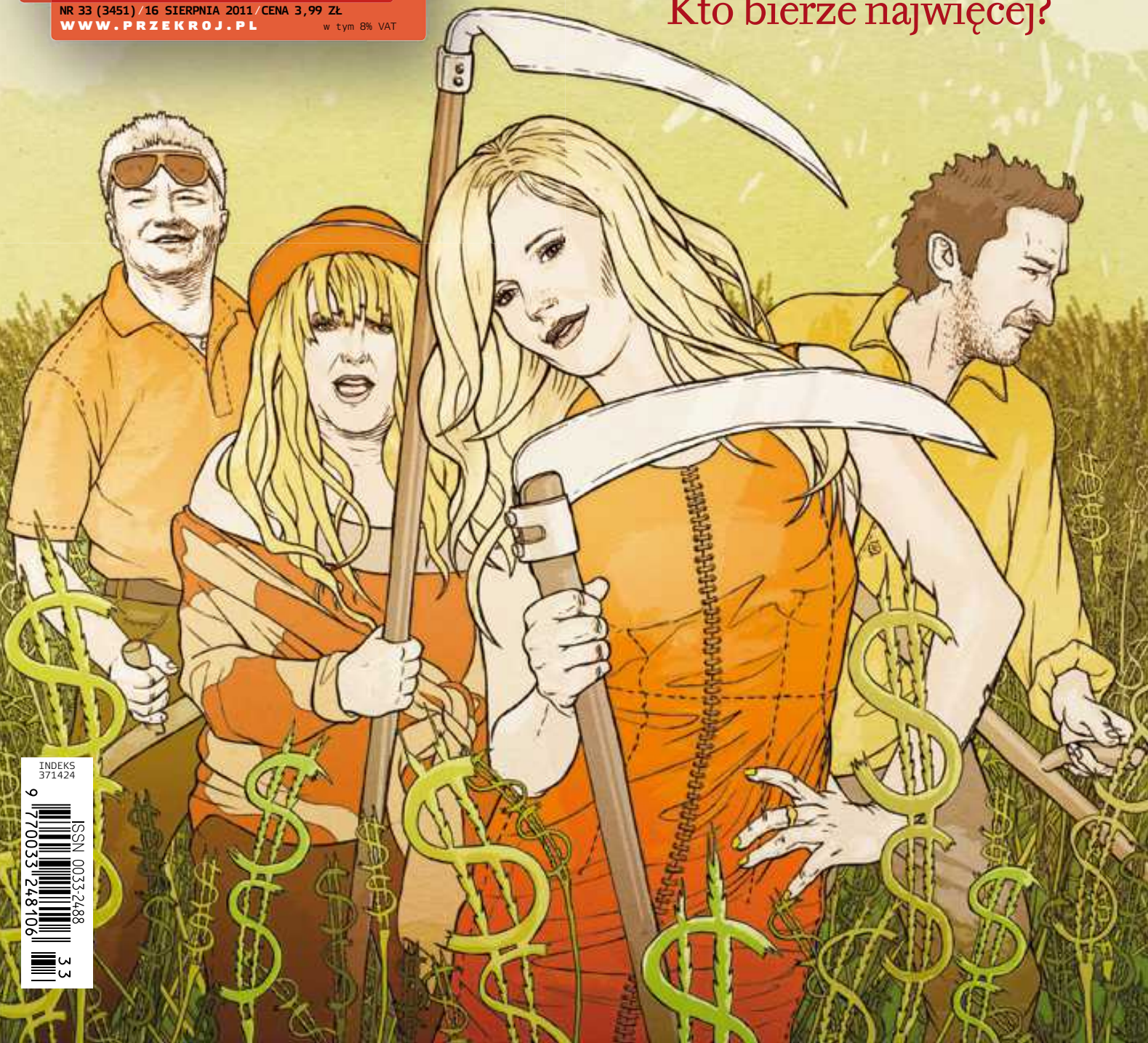
WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Artyści 6

koszą kasę

Kto bierze najwięcej?

INDEKS
371424

33

**Najlepsza inwestycja
nad Zalewem!**

Wille nad Zalewem 28

Twoje Mazury pod Warszawą

Szczytno	170
Olsztyn	210
Mikołajki	220
Gizycko	250

 **wille
nad
zalewem**

Twoje Mazury pod Warszawą

www.willenadzalewem.pl

 517 045 446

PRZEKROJ

Założył w roku 1945 w Krakowie redaktor Marian Eile

„Przekrój” w sieci

OLAF SZEWCZYK

– Tam jest! Bierz go! – warknęła do kamerzysty. Postuszenie chwycony w kadr obiekt miał niepospolicie masywną sylwetkę zwieńczoną małą główką tonącą w wytartym kaszkiecie. Zgarbiiony nad miotłą, nie dostrzegł reporterów. Zapłonęła dioda LED. Pięć sekund do wejścia na wizję.

– Rozmawiamy z imigrantem z Polski, który został bohaterem Londynu. Sta... szyek Brontozaur (można zwichnąć sobie szczękę na tych słowiańskich językach, pomyślała) uratował wczoraj z pożaru magazynu przy Tottenham Court Road omdlałego strażnika i jego dwa koty. Zatrudniony jako młodszy menedżer do spraw porządkowych, zastąpił z tego, że komunikuje się wyłącznie cytatami z Williama Blake’a. Pogłoski sugerują, że mister Stashyek wykazuje zdolności profetyczne. Niektórzy sądzą, że jest inkarnacją tego wielkiego poety i mistyka.

– Pracując na ulicy, widział pan, jak rodzą się zamieszki?... Stashyek speszony zmiął kaszkiet w łapach, przestępując niepewnie z nogi na nogę. Spuścił łeb jeszcze niżej i rzekł:

– *Wściekłość, furia, oburzenie
W lawinach ognia, krwi i żółci,
W wirach siarkowego dymu.
I olbrzymie kształty energii,
Wszystkie siedmiorakie grzechy
śmiertelne duszy w ożywionych
pojawiły się tworach, w płomieniach
wiecznego gniewu.*

– Tak... A czy uważa pan za możliwe, że w Londynie szybko zapanują znów zgoda i pokój? Czy pan potrafiłby wybaczyć agresorom? Stashyek spojrział wprost w kamerę. Wkrótce jego słowa wysłano na redakcja@przekroj.pl, powtórzył je www.przekroj.pl, cały świat:

– *Przejdę przez Wrota Gniewu,
U kresu dnia odnajdę
Ścieżkę, co na mnie czeka.
Mieczów i włócznie wojna
Błogosławiona rosą
W mgłę się rozwiewa lekka.
Już wyzwolone łzami miłującymi
Słońce nad ziemię się unosi.*

W POCZUCIU OBOWIĄZKU NIE PISZEMY...

...że zasadniczo to mamy absolutnie niezasłużone wakacje. Ho ho ho i tra la la?

...że rzuciło nas kawalek od Warszawy – bo nie będziemy przecież udawać, iż wszyscy przykładowie przeprowadziliśmy się do Krakowa – i tylko utomną tu siecią łowimy nowiny z naszej dumnej stolicy i jej okolicy oraz stolicy stosunek do nowin z szerokiego świata.

...że łowiliśmy zatem i rozczarowało nas anemiczne wsparcie „Krytyki Politycznej” dla londyńskich i wszechangielskich

rewolucjonistów. Czy to wypada braciom w Leninie i Żiżku? Zaledwie parę tekstów na portalu i błyskawiczne śledztwo, z którego wynikało, że zamieszaniu winne jest konsumpcyjne społeczeństwo (Zygmunt Bauman) oraz Janusz Korwin-Mikke i Rafał Ziemkiewicz (Cezary Michalski). Doceniamy, że panowie uwinęli się bodaj szybciej niż ekipa Monty Pythona w sławnej sprawie zgonu biskupa Leicester (tam też winne było społeczeństwo), ale rozczarowanie zostaje. Skoro jednak nie zanoszą się na żadne większe rozruchy albo chociaż rozpieprzenie

warszawskiego Nowego Wspaniałego Świata, gdzie trwa nieugięta rewolucyjna walka – z konsumeryzmem, to – wobec zlokalizowania winnych – oczekujemy szybkiej i bezlitosnej reakcji władz. Niech kat czyni swoją powinność.

...że po namyśle odkryliśmy jeszcze jeden smutny aspekt całej sprawy – toż to jawny sabotaż naszej prezydencji i afront wobec szefa wszystkich europejskich szefów, nadpremiera Tuska. Wstyd. Jedyna pociecha, że nasze dzielne służby wyśledzą wkrótce trop Ziobry w Tottenham.

...że wygląda na to, iżemy oto już nie napisali. Rozczarowanym dedykujemy słowa jednego z nieprzeniknionych nauczycieli: „Tylko proszę się nie denerwować! Powiedziałem przecież, że może jestem dziś trochę ho ho ho i tra la la, no i chyba ździebełko nie tego. Czy to źle? No więc! Wobec tego życzę państwu dobrego dnia albo dobrej nocy i polecam się, bo spełniłem już swój obowiązek, zrobiłem, co do mnie należało, i mogę chwilowo iść sobie na przechadzkę”.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

*Kredytowe reguły:
rynek przypomina – franciszkanie to zakon żebraczy.*

TEMAT Z OKŁADKI

- 6 **Gdy w pszenicę ruszają kombajny, rolnicy i muzycy biorą się za koszenie.** Ci pierwsi – złotych kłosów, ci drudzy – złotych polskich. Za plenerowe koncerty płacić trzeba jak za zboże. Kto bierze najwięcej i co za to daje – piszą Marcelina Szumer i Anna Jastrzębska

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Andrzej Lepper był jak emigrant, który wyjechał ze wsi do dużego miasta w poszukiwaniu lepszego miejsca do życia.** To, co znalazł, nie było rajem na ziemi. Ale powrót do domu nie wchodził w grę. W Zielonowie i Warszawie odpowiedzi na pytanie, dlaczego lider Samoobrony skończył z sobą, szukała Małgorzata Świąchowicz
- 13 **Niektórzy o to nie pytają, oni wiedzą.** Lepper został zabity za pomocą gazu, pigułki gwałtu, a nawet samego diabła. **O absurdalnych teoriach spiskowych, które pojawiły się dzień po samobójczej śmierci byłego wicepremiera,** pisze Donat Szyller
- 14 **Współczesnych Brytyjczyków coraz słabiej jednoczą historia, kultura czy język.** Wielu z nich poczuło wspólnotę dopiero podczas grupowego szabowania na ulicach Londynu – Rafał Kostrzewski o bitwie o Wielką Brytanię
- 16 **Baszar al-Assad został prezydentem Syrii przez przypadek.** Ale już dwóch tysięcy ludzi nie da się przypadkowo zamordować. Sylwetkę zamordysty w garniturze kreśli Łukasz Wójcik

ROZMOWA PRZEKROJU

- 18 Robert Mazurek rozmawia z **Janem Pospieszalskim** o upokorzonych Polakach

CYWILIZACJA

- 20 **Stacyczne przedstawiciel klasy średniej wpada w szal w piątkowe popołudnie?** Takie rzeczy dzieją się nie tylko w filmach. Najnowsze badania mózgu dowodzą, że mieszkańcy metropolii reagują na stres gwałtowniej niż ludzie z miasteczek. Tekst Anny Piotrowskiej
- 23 **Też pytanie!**
- 24 **Żebyś wiedział** – gry komputerowe są w porządku
- 25 **Korzystaj** z energii słonecznej

NA POCZĄTEK

JACEK WAKAR
SZEF DZIAŁU
KULTURA

Dwie śmierci

W piątek po południu odebrał sobie życie Andrzej Lepper. Media ogarnął szal. Spekulacje na temat samobójstwa szefa Samoobrony szły coraz częściej w parze z najbardziej absurdalnymi teoriami spiskowymi. Politycy i publicyści, którzy jeszcze dzień wcześniej nazywali go chłopskim watażką, zaczęli ronić krokodyle łzy, jakoby biedny polityk padł ofiarą nacisków. Jeśliby sądzić po serwisach informacyjnych w telewizji oraz komentarzach w Internecie, straciliśmy męża stanu.

W sobotę w południe zmarł Roman Opalka (wspomnienie o artyście na stronie 30). Jeden z najważniejszych polskich malarzy, który co prawda stał się światową gwiazdą, ale od kamer i mikrofonów trzymał się z daleka. O jego śmierci nawet nie zająknęły się najważniejsze programy informacyjne, serwisy internetowe tę wiadomość ukryły gdzieś na boku. Mu trzeba było o Lepperze. Bo kogo interesują obrazy liczbowe Opalki, skoro powiesił się ktoś, o kim mówiono do niedawna, że uosabia chorobę polskiej demokracji. Ale był politykiem, no i na koniec sprezentował takiego newsa. A Opalka? Tylko wybitny artysta. O takich nie opłaca się gadać.

Rysunek na okładce:
Bartosz Kosowski

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKRÓJ”

PRZEZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 48 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – **166,40 zł**, półrocznej – **83,20 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 48 Prenumerata przez RUCH SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJE NA IPADA

Cena abonamentu na iPada i w Internecie: tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

KULTURA

- 26 **Pisarz/pisarka to z definicji stworzenie niestandardowe.** Nawet odmieńcy muszą jednak odpoczywać. **O to, co artysta słowa porabia latem,** Agnieszka Wolny-Hamkało spytała doborowe grono polskich literatów
- 29 **Anna Jastrzębska odwiedziła gdańską Zaspę.** I jej mieszkańców, bo podobno **zostali skazani na sztukę.** Czyżby?
- 30 **Roman Opalka malował... czas.** Zamierzał odejść od pracy przy odcieczaniu, kiedy jego pędzel wykreślił na płótnie siedem siodełek. Niestety, odszedł wcześniej. Artystę wspominają Anda Rottenberg, Sławomir Boss i Bogusław Deptuła

LEKTURA

- 32 **Katarzyna Janowska rozmawia z Januszem Opryńskim**

OTWÓRZ OCZY

- 36 **Istnieją dwa Morza Czarne.** Pierwsze kusi z folderów nieodległą egzotykę. Drugie to ruiny miast i kilometry zabetonowanych plaż. Pokazujemy oba. Tekst Michała Potockiego

RECENZJE

- 40 **Film:** Wakar chwali „Ostatnie tango w Paryżu”. Bo cudownie smutne
- 41 **Muzyka:** Kucińska poleca Junior Boys
- 42 **Teatr:** Festiwal Szekspirowski na dwa głosy
- 44 **Gry:** Szewczyk o „Call of Juarez: The Cartel”: na cztery z minusem

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 45, 46, **Różnorodność**
- 47, 50 z krzyżówką, Kronikami popkultury Orbitowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 48 **Dziennik** Jerzego Pilcha
- 49 **Stopklatka**
- 3, 23, 50 **Raczkowski**

Chwalimy się

Jak jest? Jest dobrze. „Najostrzejsze pióra” – to hasło pierwszego w historii rankingu felietonistów prasowych miesięcznika „Press”. Wśród dziesięciu finalistów (z ocenianych 70 dziennikarzy) znaleźli się dwaj publicyści „Przekroju”. Na miejscu trzecim: Jerzy Pilch. Na siódmym: Roman Kurkiewicz. Podczepiamy się też pod sukces Roberta Mazurka, który publikuje u nas cykliczne wywiady. W rankingu zdobył czwarte miejsce za felieton w „Rzeczpospolitej”. Wszystkim laureatom gratulujemy.

ADRES REDAKCJI:

ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,
tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11
Oddział w Warszawie:
ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Artur Rumianek
ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:

Donat Szyller

SEKRETARZE REDAKCJI:

Piotr Witek (szef), Marcin Kijowski

SEKRETARIAT:

Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33

PRZED WSZYSTKIM: wydarzenia@przekroj.pl,

Mariusz Nowik (szef),

Łukasz Wójcik (zastępca szefa),

Agnieszka Fiedorowicz,

Anna Szulc, Małgorzata Świąchowicz,

Joanna Woźniczko-Czeczott,

stałe współpracują:

Agata Janikowska, Marcelina Szumer

CYWILIZACJA O ŚRODKA: nauka@przekroj.pl,

Olaf Szewczyk (szef), Anna Piotrowska,

stałe współpracują: Piotr Stanisławski,

Irena Cieślińska, Piotr Kosobudzki

KONIEC Z KULTURĄ: kultura@przekroj.pl,

Jacek Wakar (szef),

Marcin Sendeki (zastępca szefa),

Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,

Jacek Tomczuk; stałe współpracują:

Kuba Dąbrowski, Łukasz Drewniak,

Sebastian Frąckiewicz, Mariusz Herma,

Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,

Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:

rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;

stałe współpracuje Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:

Wojtek Piechoński (szef), Anna Kondek, Karolina

Kowalska, Wojciech Brdej, Marcin Hernas

FOTODYCJA: foto@przekroj.pl,

Michał Okła, Karolina Sekuła

KOREKTA:

Alicja Listwan, Monika Ples, Katarzyna Rycko

PROJEKT GRAFICZNY:

Kasper Skirgajło-Krajewski

ARCHIWUM:

Dominika Bok

OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE

DO DRUKU: Paweł Wójcik

STRONA INTERNETOWA I IPAD:

Marcin Cichoński, Marcin Kijowski (szefowie)

REDAKTORZY: Monika Hrycko-Skowron,

Tomasz Rog, Maria Włodkowska

GRAFICY: Katarzyna Bazela, Jakub Bieda,

Martyna Marzec

MULTIMEDIA: Anna Bajorek, Mikołaj Tocki

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.

ul. Ślusarska 9/28, 30-702 Kraków,

tel. 12 394 73 00, faks 12 394 73 11

Oddział w Warszawie:

ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa,

tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:

Agata Kalińska

DYREKTOR WYDAWNICTWA:

Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:

Artur Rumianek

PROMOCJA I MARKETING:

promocja@przekroj.pl,

Jakub Maszkowski, Milena Ostólska

BIURO REKLAMY:

reklama@przekroj.pl,

Grzegorz Makowski, p.o. dyrektor biura

reklamy 695 414 905, Małgorzata Skorupa

601 432 821, Agnieszka Pawelec

601 550 348

DYREKTOR DYSTRYBUCJI:

Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

„Pies zjadł mi książki. Znowu.”

Każda wymówka brzmi lepiej niż bieda.

Przełącz 30 złotych na konto SOS Wiosek Dziecięcych i spraw, by żadnemu dziecku nie zabrakło książek. Wspierając edukację osieroconych i opuszczonych dzieci, dajesz im szansę na lepszą przyszłość.

Nasz numer konta: 07 1240 6247 1111 0000 4975 0683
www.wioskisos.org

**SOS WIOSKI
DZIECIĘCE**